

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovno, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 15. marca 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 32.

Kolkovanje kartotečnih listov in poslovnih knjig.

V novejšem času se je kartotečna ga principa poslužilo tudi knjigovodstvo in uvedlo poseben kartotečni način za vknjiževanje na listih, ki so v gotovi medsebojni sestavni zvezi. — Kartotečni način knjigovodstva ima gotove prednosti. Predvsem omogoča dnevno sestavo sirove bilance, pa tudi poraba tiskovin je manjša, ker se ekonomično izrabijo. Poleg tega je knjigovodsko delo poenostavljeno in vknjižbe so preglednejše. Navzlic tem prednostim pa se kartotečni sistem še ni v polnem obsegu uveljavil. Med pomisleki, kateri se navajajo, je tudi formalno vprašanje taks. Po dosedanjih predpisih se je morala na vsak list posebej nalepiti takšna marka in tam uničiti. Taksne marke se nalepljajo običajno vedno na enem mestu lista. Vsled tega se listi ne morejo vezati v knjigo, ker je na enem kraju, kjer se nalepljajo kolk, debelejša nego na drugi strani, kjer ni kolkov. Ta navidezno malenkosten moment je vplival na marsikoga, ki hoče imeti svoje knjige tudi na zunan v brezhibnem stanju, da je pomišljal, ali naj uvede kartotečni sistem knjigovodstva. Interesenti so se spričo tega prizadevali, da se to vprašanje reši s tem, da se za liste kartotečnega knjigovodstva plačuje takša v gotovini in plačilo označi na listu z žigom.

Ministrstvo za finance je ta predlog odobrilo in odredilo, da se pri kartotečnem sistemu knjigovodstva takša po tarifni postavki 167. taksne tarife

plačuje na ta način, da se kolk nalepijo na referatno polo, s katero se prijavi kolkovanje kartotečnih listov, liste same pa žigosa s besedilom: »Takša po t. br. 167 plačena pod šte. / 193....«.

S tem je vprašanje kolkovanja kartotečnih listov samo deloma rešeno.

Kakor znano, znaša takša za glavne knjige od lista Din 1— in za pomožne knjige od lista Din —50, to pa ne glede na obseg lista. Takša je ista, če je list še tako velik ali pa še tako majhen. Za izmero takse je obseg lista brez pomena. Pred uveljavitvijo sedanjega zakona o taksah se se kolk za knjige pobirali po obsegu lista. Pri glavnih knjigah je znašala normalna pola, za katero je bilo treba plačati določeno enotno takso, 5040 kub. centimetrov, pri pomožnih knjigah pa 2640 cm³. Pri tem število listov ni igralo vloge na izmero kolkovine. Knjigo se je izmerilo in tolikrat pokrhalo za normalno polo določeno polkovino, kolikor normalnih pol v navedeni izmeri je knjiga obsegala.

Prej ali slej se bo moral ta način kolkovanja trgovskih knjig znova uvesti, ker pač ne gre, da bi bila izmera takse odvisna samo od števila listov ne glede na njihov obseg. — Umestno bi bilo, da bi merodajni krogi že pri reviziji zakona o taksah, ki se pripravljajo, upoštevali to željo, ker bo vprašanje kolkovanja trgovskih knjig še le potem res zadovoljivo urejeno.

Trgovsko nadaljevalno šolstvo v Dravski banovini.

Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani je zbrala za letošnje šolsko leto trgovsko nadaljevalnih šol statistične podatke o tem šolstvu.

Trgovsko nadaljevalno šolstvo je postalo po vojni, ko se stavijo na trgovino vedno večje zahteve, velike važnosti in dolžnost vseh merodajnih faktorjev tako stanovskih organizacij, samoupravnih ustanov in države je, da posvečajo trgovsko nadaljevalnemu šolstvu vso svojo pažnjo.

Po zbranih statističnih podatkih obstoja v Dravski banovini 13 trgovsko nadaljevalnih šol in sicer v Ljubljani, Mariboru, Kranju, Kamniku, v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Celju, Ptuj, Slovenjgradcu, Šoštanj, v Slov. Bistrici in Murski Soboti. — V vseh krajih, kjer obstojajo obrtno nadaljevalne šole, obiskujejo trgovski vajenci in vajenke te šole, izvzemši v Ribnici, Kočevju in Poljčanah, kjer so otvorjeni za trgovski naraščaj posebni tečaji.

V tekočem šolskem letu je bilo otvorjenih trgovsko nadaljevalnih šol z vsemi tremi letniki 4, šol s prvim in drugim letnikom 1, samo s prvim letnikom 3 in samo z drugim letnikom 5, dasi je nekaj šol dvo- in tri-razrednih, pa ostalih razredov v tekočem letu radi premajhnega števila vajencev ni bilo mogoče otvoriti.

Na trgovsko nadaljevalnih šolah je po zvezini statistiki zaposlenih 62 učnih moči.

Trgovsko nadaljevalne šole obiskuje v letošnjem šolskem letu 397 vajencev in 275 vajenk; trgovske tečaje pa 34 vajencev in 13 vajenk, skupaj torej 719 vajencev in vajenk.

Vse trgovsko nadaljevalne šole se borijo vsa povojna leta, pa tudi v letošnjem letu, z velikimi finančnimi težkočami in le težko krijejo svoje proračune. Te finančne težkoče izvirajo deloma iz nerazumevanja tega šolstva in malobrižnosti prizadetih faktorjev, dasi bi bila v prvi vrsti poklicana država, da bi v interesu celokupne trgovine trgovsko nadaljevalno šolstvo podprla in mu z zadostnimi dotacijami pripomogla do lepšega razvoja.

Zvezina statistika izkazuje, da znašajo proračuni trgovsko nadaljevalnih šol in tečajev skupno 367.940 Din, ki se krijejo z vpisnino in šolnino vajencev, s prispevki Zbornice za TOI, občin in deloma drugih samoupravnih oblasti; — velik del bremen pa odpade na trgovske gremije.

Vprašanje financiranja trgovsko, kakor tudi obrtno nadaljevalnega šolstva še vedno ni rešeno. Zadržni čas je, da se v tej stvari s pravilnikom o strokovnem nadaljevalnem šolstvu končnoveljavno uredi tudi to za obstoj in napredek tega šolstva tako važno vprašanje.

Iz davčne prakse.

(Ali so zavarovalniški stalni nameščenci res zavezani pridobnini?)

V praksi se še vedno pojavljajo dvomi, kateremu davku so zavezani zavarovalniški stalni nameščenci, kojih glavni poklic je interna administrativna služba, pa le od slučaja do slučaja sklenejo kako zavarovalno pogodbo in dobe za to običajno provizijo. Dogodilo se je, da je neka davčna uprava zavarovalniškemu uradniku od njegove stalne plače pobrala uslužbenski davek, od provizije, katero je prejel za posredovanja zavarovanj od slučaja do slučaja, pa mu je predpisala pridobnino.

Postopek davčne uprave ni bil v zakonu utemeljen. Nikakega dvoma ni, da so zavarovalniški akviziterji po smislu zakona o neposrednih davkih samostojni podjetniki, ker ima njihovo udejstvovanje vse znake samostojnosti. Tudi če ima akviziter stalno plačo in prejema poleg tega za sklenjena zavarovanja provizijo, ostane še samostojni podjetnik, vsaj v kolikor gre za provizije. Dočim je njegova stalna plača, katero praviloma prejema za opravljanje administrativnih poslov, zavezana uslužbenskemu davku, je donos provizije po odbitku primernih stroškov, katere je imel z dosegom tega zaslužka (potni stroški i. t. d.), zavezana pridobnini. Drugače pa je, ako posreduje pri zavarovanjih stalni nameščenec zavarovalne družbe, čigar glavna naloga je, da opravlja v družbini pisarni administrativna dela, pa v tej lastnosti dobi priliko, da posreduje za družbo, pri kateri je nameščen, kako zavarovanje ter dobi za to posredovanje običajno provizijo. Ministrstvo za finance je z odlokom z dne 31. decembra 1928, broj 159.908 odločilo, da je v tem primeru radi tega, ker je dotični uradnik dolžan, da posreduje zavarovanja samo za družbo, pri kateri je nameščen, smatrati njegovo posredovanje ne za samostojno udejstvovanje ali podjet-

ništvo, ki je zavezano pridobnini, temveč za del njegovga službenega dela, katero je v celoti, torej tudi glede provizije zavezano edino uslužbenskemu davku.

Vprašanje, katero smo glede obdajanja stalnih nameščencev prejeli, smo z ozirom na očitno napačno prakso smatrali za tako važno, da nanj javno odgovorjamo.

ODGODITEV ODPOVEDI TRGOVINSKEGA SPORAZUMA Z RUMUNIJO.

Ministrstvo zunanjih del obvešča, da je rumunska vlada odgodila za dva meseca dan odpovedi trgovinskega sporazuma med Rumunijo in našo državo, tako da bo odpoved veljala od 1. maja t. l. dalje.

NAŠ ZRAČNI PROMET.

Danes 15. t. m. se otvori zračni promet na progi Zagreb—Beograd in Beograd—Skoplje, 31. t. m. pa tudi proga Dunaj—Gradec—Zagreb. Dosedaj je določen vozni red samo za progo Zagreb—Beograd—Skoplje, in sicer odpotujejo avijoni vsak dan razen nedelje. Odhod iz Beograda v Zagreb je vsak dan ob pol 9, iz Zagreba v Beograd ob 14. Odhod iz Beograda v Skoplje ob pol 11. oziroma ob 8. Vozni red za progo Dunaj se bo določil pozneje. Cena enkratne vožnje Zagreb—Beograd znaša 520 Din, za Beograd—Skoplje pa 469 Din.

IZVOZ PŠENICE IZ JUGOSLAVIJE.

Po poročilu jugoslovanskega konzulata v Brajli je šlo v preteklem letu preko tega pristanišča 469.140 ton jugoslovanske pšenice. V Belgijo je bilo odposlanih 72.700 ton, v Grčijo 44.600 ton, v Anglijo 52.150 ton, v Nemčijo 17.900 ton, v Turčijo 7000 ton, na Dansko 5000 ton, v Norvegijo 13.250 ton, v Francijo 16.250 ton, v Švedijo 42.000 ton, v Italijo 7000 ton in v Holandijo 93.300 ton, torej v Holandijo največ; Holandija in Belgija skupaj sta kupili 166.000 ton jugoslovanske pšenice.

Jugoslavija in carinsko premirje.

Trgovski minister g. Jurica Dementrovič je imel v Ženevi glede tega vprašanja daljši govor, kojega besedilo imamo sedaj v celoti pred seboj. S posebnim poudarkom je opozarjal na dejstvo, da je Jugoslavija že iz lastnega nagiba odpravila vse zunanjo trgovino obremenjujoče prepovedi in drugovrstne ovire ter da je v polni meri uveljavila načelo največje ugodnosti. Povprečna obremenitev uvoženega blaga po jugoslovanski carinski tarifi je znašala po cenitvi konkurenčnih dežel samih 33-5 % blagovne vrednosti. Ta številka, izraz jugoslovanskih gospodarskih razmer v dobi štirih let, se je morala v teku teh štirih let nekoliko spremeniti in se je izdatno znižala. Od 1730 carinskih postavk jugoslovanske carinske tarife jih je bilo do konca lanskega leta po raznih dvostranskih pogodbah 588 vezanih ali znižanih. Vrednost v poštevek prihajajočih importiranih blagovnih vrst presega 60 odstotkov vsega uvoza. Tu pa ni vračunjena vrednost importiranega blaga ca. 126 carinskih postavk, ki so sploh carine oproščene.

Jugoslavija napram misli carinskega premirja ne zavzema odklonilnega stališča. Seveda bi pa morali biti izpolnjeni nekateri predpogoji. Tako na primer zavrača Jugoslavija v sedanjem načrtu za carinsko premirje vsebovane določbe, ki dovolijo posameznim kontraktualnim državam pridržke, da se morejo dotične države deloma otresti določb, izraženih v načrtu. Jugoslavija se boji tukaj posebno izključitve njenih agrarnih produktov s trgov gotovih industrijskih držav, ki uganjajo sedaj agrarni protekcionizem. Izvozne in uvozne prepovedi in druge omejitve bi morale biti v državah, ki bi podpisale carin-

ske premirje, tudi faktično odpravljene.

Slednjič je minister z velikim poudarkom opozarjal na okolnost, da ne gre toliko za ohranitev sedanjega položaja kot za prehodno izenačenje zunanjetrgovskih pogojev vseh držav na carinskopolitičnem polju. Če bo to izenačenje doseženo, bi se dal carinsko premirje tudi veliko laže organizirati. Zato predlaga minister primerno predakcijo.

V polni meri se torej potrjuje vtis o govoru jugoslovanskega ministra in delegata na carinski konferenci v Ženevi, ki so ga napravila že prva poročila o njem: Stališče Jugoslavije v vprašanju mednarodnega carinskega miru je zelo liberalno. Zaradi svojih gospodarskih življenskih koristi mora pa Jugoslavija pač gledati na odstranitev vse one škode, ki jo je imela do sedaj od manj liberalne zakonodaje in prakse drugih držav s posebno izrazitim carinskim protekcionizmom.

TROŠARINE PROSTA PORABA SLADKORJA, BENCINA IN ALKOHOLA ZA INDUSTRIJSKE NAMENE.

Na vprašanje, ali in v koliko so se v zadnjem času izpremenili predpisi o trošarinah prosti porabi gornjih trošarinskih predmetov za industrijske namene, katero nam je bilo stavljeno od večih strani, pojasnjujemo, da se pogoji, pod katerimi se smejo gotovi predmeti za industrijo dobavljati trošarine prosto, niso izpremenili, ker so določeni po zakonu o državnih trošarinah. Pač pa je ministrstvo zadnjič z odlokom z dne 5. aprila 1929, št. 34.980, določilo, s katerimi sredstvi se morejo denaturirati nabavljene trošarinski predmeti, če se hočejo trošarine prosto porabljati za industrijske namene.

Možnost izvoza naših jabolk na Poljsko.

Zaradi pomanjkanja sadja, ki je bilo povzročeno radi hude lanske zime, uvažja Poljska v zadnjem času velike količine svežih jabolk. Uvoz svežih jabolk je znašal lansko leto 3 in pol milijona zlotov, to je trikrat več kakor leta 1928. Ker je bilo lansko leto uničenih okrog 75% sadovnjakov, se splošno računa, da bo Poljska morala v sledečih letih uvoziti večje količine svežih jabolk in da se domače sadjarstvo na Poljskem ne bo moglo povzdigniti na normalni nivo niti v 10 letih.

Glede vprašanja možnosti uvoza jabolk v Poljsko je povdariti, da se poljski uvozniki jabolk jako interesirajo za naša sveža jabolka ter žele stopiti z našimi izvozniki v direktno stike. Na koncu tega članka so navedene poljske uvozne tvrdke, na katere se naj naši interesenti direktno obrnejo in stavijo tozadavne podrobne ponudbe. Tukaj naj navedemo še nekaj stvari, na katere naj naši izvozniki prav posebno pazijo.

Kar se tiče pakovanja, je povdariti, da poljski uvozniki kupujejo jabolka pakovana v vreči po 50 kg. Vreče morajo biti nove od jute, redke in prozorne n. pr. take, ki se vporabljajo za pošiljanje čebule. To pa radi tega, da more kupec videti blago, ne da bi bilo treba odpreti vrečo. Poleg tega se morejo jabolka poslati v vagonih a la rinfuza. Jabolka morajo biti zdrava, velike in srednje veličine a ne sortirana. Posamezna jabolka ne smejo biti ovita s papirjem. To je zelo važno in naši izvozniki se morajo brezpogojno držati teh pogojev, ker bi v nasprotnem slučaju trpeli poljski uvozniki veliko škodo, ker bi jabolka sortirana in zavita v papir, enake velikosti i. dr. bila v Poljski zacinjena, kakor fina luksuz-jabolka, za katera znaša uvozna carina 258 zlotov za 100 kg, medtem ko za ostala jabolka ne znaša uvozna carina več kot 18 zlotov za 100 kg.

Našim uvoznikom se sedaj nudi jako lepa prilika za plasiranje naših jabolk na poljskem tržišču in to tem bolj, ker so cene jabolk v Poljski precej visoke in jabolka srednje kvalitete stanejo v detajlu 2:50 do 3:50 zlotov za kg (15 do 20 Din). To blago se poleg tega plača v gotovini, kar je ravno tako velikega pomena in to radi velike krize, ki vlada v ostalih panogah trgovine na Poljskem.

Uvoz jabolk a la rinfuza v vrečah ali sodih brez posebne pakovanja je svoboden, medtem ko je uvoz finih luksuznih jabolk, pakovanih v zabojih (vsako jabolko zavito v papir) kontingentiran. Naši kraljevini je priznan kontingent, ki znaša za prvo tromesečje tega leta 250 ton. Uvozna dovoljenja se dajejo poljskim uvoznikom.

V naslednjem navajamo naslove uvoznikov, ki se posebno interesirajo za uvoz jabolk iz naše države v Poljsko:

Izydor Jarblum, Warszawa, A. Jerozolimskie 43.

Juljan Grycendler, Warszawa, Wspólna 7.

Szymon Goldfarb, Warszawa, Przechodnia 4.

Adam Gazek, Wieliczka ul. Ledbica-Dolna 57.

Maks Dreyer, Krakow, Salinarna 2.

Piotr Zyla, Katowice, Francuska 37.

M. H. Szancer, Bedzin.

Aronson, Szer et Co., Warszawa, Senatorska 24.

M. A. Grünwald, Krakow, Bracka 8.

Henryk Stande, Warszawa, Mokotow-Sandomierska 5.

Szymon Maks, Warszawa, Zimna 3.

N. Langleben, Warszawa, Przechodnia 1.

B. cia Broda, Katowice, Warszawska 13.

N. Ch. Rabinowicz, Lodz Ponocna 12.

SVICARSKI DENAR V INOZEMSTVU.

Švicarska Narodna banka bo razdelila 6-odstotno dividendo. Zlate zaloge banke so znašale na koncu preteklega leta okoli 600 milijonov frankov, tako da je obtok bankovcev krit z zlatom z dvema tretjinama. Inozemske švicarske naložbe, zlasti naložbe osmerih velebank, so narasle za ca. 600 milijonov frankov in so znašale na koncu preteklega leta ca. 3200 milijonov frankov.

Občni zbor gremija trgovcev v Celju.

V torek dne 11. t. m. se je ob dokajšnji udeležbi vršil ob 7. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma v Celju redni letni občni zbor, kateremu je predsedoval gremijalni načelnik g. Rudolf Stermecki. Za Zvezo trgovskih gremijev je prisostvoval občenemu zboru tajnik g. I. Kaiser.

Načelnik g. R. Stermecki je k 1. točki dnevnega reda podal obširno in izčrpno poročilo o trgovinskem položaju. Uvodoma je omenil, da je praznoval gremij preteklo leto desetletnico, odkar je prešel v slovenske roke in se zahvalil gremijalnemu članstvu, ki mu je ob priliki desetletnega načelovanja priredilo slavnostno sejo in poklonilo v spomin sliko s celim načelstvom in nadzorstvom. V svojem poročilu je navajal nadalje, da je bil trgovski promet v letu 1929 v vseh strokah slabši, nego v letu 1928 in to radi velikega pomanjkanja denarja, za Celje pa prihaja v poštev tudi slabša cena hmelja, ki je prizadela Savinjsko dolino, ki je vedno dobra odjemalka v celjskih trgovinah. Z zadovoljstvom pa konstatira, da se razmere po kraljevem manifestu vidno boljšajo. Obširno je razpravljal nato o krošnjarstvu in potnikih, ki obiskujejo zasebnike. Glede krošnjarjev je povdarjal, da je skrajni čas, da se krošnjarjenje omeji, kakor pred vojno, po mestih in trgih pa popolnoma prepove, glede potnikov, ki obiskujejo zasebnike pa, da oblastva uvedejo strogo kontrolo nad potniki.

Gremijalni tajnik g. Dolinšek je podal nato obširno poročilo o delovanju gremija v preteklem letu. Iz statističnih podatkov tega poročila posnemamo, da je štel gremij koncem preteklega leta 285 članov, 278 pomočnikov in 83 vajencev in vajenk. — Gremij je v preteklem letu razvil živahno delavnost v davčnem oziru. Ponovno je opozarjal svoje članstvo na zakonske določbe, priredil je dvoje davčnih predavanj in vodil energične akcije v pogledu trošarin in drugih davščin. — Glede železniškega prometa navaja poročilo akcije za znižanje najemnine za ležarske prostore, stalnost voznega reda in tarife na žito. Obširno obravnava nadalje akcije, ki jih je podvzel gremij glede pošte, telegrafa in telefona, raznih obrtno-pravnih zadev in trgovsko nadaljevalne šole. — Zanimivo je bilo tudi poročilo o nakupu gremijalnega doma in obračun za hišo, ki izkazuje Din 43.560— dohodkov ter Din 382.526-68 izdatkov. — Tajniško poročilo se je vzel brez debate na znanje, nakar je tajnik podal računski zaključek za preteklo leto, ki izkazuje Din 334.551-60 dohodkov in 129.473-86 izdatkov. Načelstvu se je soglasno podelil obsolutorij.

DRŽAVNA SUBVENCIJA ZA PLOVBO V JUGOSLAVIJI.

Zakonski načrt glede državne subvencije za veliko plovo Jugoslavije je v glavnem izgotovljen. Zadnje besedo je govorila zadnja anketa interesiranih krogov. Sedaj so v delu priprave za drug zakon, važen za pospeševanje pomorske plovo: zakon glede državne podpore za gradbo ladij. Tozadeven predlog iz krogov interesentov je dostavljen merodajnim mestom. Podpora naj se dovoli za vsako zgrajeno tono velikih prekomorskih parnikov, ki bodo tvorili glavni del jugoslovanskega trgovskega brodovja.

OMEJITEV V PRODUKCIJI HMELJA.

Produkcija hmelja v Srednji Evropi se nahaja v zadnjih letih v kritičnem položaju. Pridelek je v letih po vojni močno narasel; ker pa prodajne možnosti niso šle vstric s povišano ponudbo, so doseljivje cene postale nerentabilne. Srednjeevropski hmeljski urad v Žatecu na Češkem je sklical zato posebno sejo, ki so se je udeležile vse hmelj pridelujoče dežele, in je sklenil, naj se pridelovanje hmelja močno omeji. Letos ne bodo porabljali nobenih umetnih gnojil, s čimer bo pridelek že sam na sebi zmanjšal. Če bo kljub temu pridelek obilen, ga deloma ne bodo potrgali. S pomočjo teh radikalnih omejitvenih odredb računajo

Soglasno je bil odobren proračun za leto 1930 z Din 13.500— dohodkov in Din 62.069— izdatkov. Primanjkljaj v znesku Din 48.569— se bo kril z gremijalno doklado, ki je ostala neizpremenjena.

Zvezni tajnik g. I. Kaiser je nato obširno poročal o splošno trgovinskem položaju, zlasti z ozirom na važnost trgovine v narodnem in mednarodnem oziru, o notranjosti in zunanji trgovinski politiki naše države, o davkih, zahtevah trgovstva v pogledu zakonodaje, o stanovski organizaciji in končno očrtal zvezino delovanje z apelom, da gremij še bolj poglobi vez s svojo matico.

Razpravljalo se je nato o spremembah pravil in sklenilo: § 10 se spremeni v toliko, da zadostuje za spremembi v uk zadnji razred osnovne šole, odnosno dva razreda meščanske šole. Vnesla se je v pravila tudi določba, da mora biti vsak, predno stopi v uk, zdravniško preiskani in ne mlajši od 14 let in ne starejši nego 18 let. § 11 se spremeni: Članu, ki navadno ne zaposluje pomočnikov, ni dovoljeno imeti vajencev. Član z 1 ali 2 pomočnikoma sme zaposlovati enega, s 3 do 5 pomočniki dva, s 6 do 9 pomočniki tri vajence in za vsake nadaljnje 4 pomočnike po enega vajenca več, vendar ne nad 6 vajencev. Pač pa je dovoljeno za vsakega, ki je dovršil najmanj dve leti učne dobe, sprejeti novega vajenca. — §-u 11 se je dodala določba, da mora vsak vajenec (vajenka) pred potekom učne dobe napraviti vajensko preskušnjo. Za sezonske obratovalnice se je v § 14 določila inkorporacijska pristojbina na Din 100—, gremijalna doklada in inkorporacijska pristojbina za delniške družbe in zadrage pa na dvojni znesek navadne doklade, odnosno inkorporacije.

Pri volitvah je bil izvoljen odbor novoustanovljenega odseka manufakturnih trgovcev s predsednikom g. R. Stermeckijem. Za predsednika odseka špeceristov je bil soglasno izvoljen g. Ravnikar. Za delegate za zvezni občni zbor so bili izvoljeni gg. R. Stermecki, Lukas in Fazarinc, za člane zveznega odbora pa gg. Stermecki in namestnik g. Ravnikar. Izvoljeni so bili nadalje zastopniki za pomočniški zbor in dva člana razsodišča. Predsednikom preskuševalne komisije je bil izvoljen g. Ravnikar, njegovim namestnikom g. Drogenik, prisednikom pa gg. Jakopič in Strupi.

Po kratki debati pri »Raznoterostih«, v kateri se je obravnavalo vprašanje prodajanja na trgu in nekatere interne zadeve, je g. načelnik zaključil lepo uspelo zborovanje po 10. uri zvečer.

na bistveno manjši pridelek, s čimer bi se poraba prilagodila ponudbi in bi se tudi cene razmerno nadvrednotile.

DEVIZNI PROMET V ITALIJI PROST.

Italijanski ministrski svet je sklenil na predlog finančnega ministra Mosconija v sporazumu z guvernerjem Italijanske banke popolno prostost v trgovini z devizami. Odkar so začeli pred tremi leti delati priprave za stabilizacijo lire, so bile samo Italijanska banka in nekatere zasebne italijanske velebanke pooblašene za izdajanje tujih deviz proti predložitvi dokumentov, s katerimi so morali importerji dokazati svojo potrebo. Vse te omejitve, ki so bile iz vzrokov previdnosti pridržane tudi še po stabilizaciji lire 22. decembra 1927, so sedaj odpravljene. Obenem je preklicana tudi prepoved izvoza kovanega denarja in onih italijanskih obligacij in delnic, ki se morajo v inozemstvu plačati v zlatu.

Pomudbe, vpraševanja

Poljsko poslaništvo v Beogradu išče naslove podjetij, koja se pečajo z izdelovanjem miz iz orehovine in hrastovine za šivalne stroje.

Po svetu

Konkurenca ruskega lesa, o kateri je med slovenskimi listi prvi poročal »Trgovski list«, je postala tako nevarna, da se bodo zbrali lesni trgovci iz vse naše države na posebno konferenco, ki se bo pečala z vprašanjem obrambe proti ruskem lesu.

V jugoslovanskem trgovskem ministru se pripravljajo načrti za nove trgovske pogodbe in pa načrti za izgradbo obstoječih trgovskih pogodb.

Izvoz živine iz Jugoslavije v Egipt se v zadnjem času prav ugodno razvija. Cene v Egiptu so se odločno zboljšale, in eksporterji pričakujejo za bodoče mesece močnega razmaha, seveda le tedaj, če se uredijo trgovskopolitične razmere.

Jugoslovanske in grške železnice se bodo posvetovale o vpeljavi skupne tarife. Jugoslavija bo dobila dalekosežne ugodnosti pri izvozu njenega blaga preko Grčije in v Grčijo.

Stanje opijevke kulture v Južni Srbiji je tudi nadalje prav ugodno. Če april ne bo preveč vetroven in deževen, bo letošnji pridelek rekorden.

Poštne pristojbine v prometu z Italijo so znižane že od začetka leta 1929 dalje, kar je marsikdo prezrl; pristojbina za navadna pisma do 20 gramov znaša Din 2:50 in šele za pisma nad 20 gramov Din 3—. Za navadne dopisnice znaša poština Din 1:25.

Proglasitev Reke za svobodno cono se bo izvršila jutri v nedeljo, v veljavo bo pa stopila 2. aprila. Cona bo šla do jugoslovanske meje pri Kastvu.

Kriza v japonski tekstilni industriji se je postrila. V zadnjem času so odpustili zopet 8000 delavcev.

Alpine Montan bo dividendo nekoliko zvišala, najbrž na 5%.

Nemška Državna banka je znižala obrestno mero od 6 na 5½%. Glej o vsem tem poseben članek.

Dr. Schacht je odstopil; bil je od leta 1923 dalje predsednik Nemške Državne banke. Vzrok odstopa navajajo več: ni hotel prevzeti odgovornosti za končni protokol v Haagu, bil je v nepremostljivem nasprotju do vlade itd.

Chase National Bank in Equitable Trust v Newyorku razpravljata o fuziji; novo podjetje bi imelo na razpolago rekordna sredstva v znesku 2700 milijonov dolarjev.

Insolvene v Avstriji je bilo v februarju 239, in sicer 194 poravnalnih postopanj in 35 konkurzov.

Sladkor je na svetovnih trgih v znamenju šibke tendence. Sporazumni poskusi mednarodne sladkorne produkcije se ne presojajo posebno ugodno. Vesti

Avstralija in Južna Afrika se dogovarjata glede skupne akcije v svrhu zaščite in stabilizacije cen za volno.

Več turških bank se je fuzioniralo, z namenom, da z vso močjo ščitijo turško devizo. Organizacija obstoji iz Poslovne banke in Nemške Orientalne banke.

Mednarodni kongres za zaščito upnikov se bo vršil od 31. maja do 3. junija na Dunaju, v priključku na 60-letno proslavo obstoja zveze kreditorjev iz leta 1870.

Veletržni indeks v Nemčiji je padel od 132:3 v januarju na 120:3 v februarju, kakor je to izračunil Nemški državni statistični urad.

Mednarodna Trgovska zbornica bo zborovala 4. aprila v Parizu. Zastopan bo tudi Jugoslovanski narodni odbor.

Srednjeevropski producenti špirta so se domenili glede eksportnih kvot in bo novi kartel pričel delovati najbrž v maju. Glede ostalih točk se pa še niso mogli sporazumeti.

Italijanski kemični koncern Montecatini je imel v preteklem letu za več kot 98 milijonov lir čistega dobička (leto prej 97:4) in bo razdelil 18-odstotno dividendo. Rezerve se bližajo 400 milijonom lir.

General Motors bodo ustanovili v Varšavi banko z osnovno glavnico 250.000 dolarjev za financiranje avtomobilne trgovine na broke.

Reorganizacijo ruskega prometa bi rad izvedel ruski prometni komisariat s pomočjo inženjerjev ruske državne železnice. Obrnil se je tozadavno na to železnico s prošnjo za prepustitev inženjerjev.

Priporočajte, prosim, svojim odjemalcem priljubljene

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

**Lahka prodaja!
Dober zaslužek!**

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

Dunajsko finančno pismo.

Tvrška Czezowiczka na Dunaju je zašla v težkoče, ki so do golove meje v zvezi njene udeležbe pri amsterdamski Intermi. Interma je nakupila surovine za svojo poljsko bombažovo tovarno v Zabiercu (120.000 vreten in 5000 stavev) in za druga podjetja in je najela za to velike kredite. A holandsko podjetje je delalo z veliko zgubo in dunajska tvrška Czezowiczka bi morala plačati sedaj obveznosti v znesku 900.000 dolarjev. Afera dunajske tvrške je zelo osupnila. Gre zopet za podjetje, kojega voditelji so se odlikovali s posebno solidnostjo, komercialno sposobnostjo in finančno močjo. Kredit tvrške je bil praktično neomejen. Težkoče tvrške so posledice splošne svetovne tekstilne krize in posebej še posledica omenjenega položaja na Poljskem. Ker imata brata Czezowiczka veliko zasebno premoženje, upajo na vsaj delno rešitev tvrške iz njenih težkoč.

Borza je to afero malo čutila, čeprav so tudi nekatere zasebne banke med veleupnikji tvrške. Spričo splošne apatije in brezposelnosti na borzi drugače tudi biti ne more. Stagnacija borze je nekako v nasprotju z upi na poživljenje zasebnega stavbnega delovanja, ki bo nastopilo vsled državne akcije za pospeševanje gradbe stanovanj. Povišano gradbeno delovanje ne bo koristilo samo stavbnim obrti, temveč v prvi vrsti železni industriji. Ze sedaj zaznamuje Alpi-

ne Montan zvišano število naročil in to bo še boljše, če bo po razčiščenju posojilnega vprašanja dobila družba v delo že pripravljena obsežna naročila zveznih železnic. Pred par tedni je družba otvorila razširjeno gradbo premogovne sušilnice, kjer znaša sedanja njena dnevna produkcija 100 do 120 vagonov. Preteklo leto je rentabilnost družbe dvignilo in je mogla družba po štirih brezdividendnih letih izplačati za leto 1928 zopet 4-odstotno dividendo; dividenda za leto 1929 bo 5- do 6-odstotna. Sicer je tudi to še malo, a napredek v razvoju podjetja je očividni. Vsota faktur v letu 1929 je najbrž prekosila vsoto najboljših predvojnih let. Iz triletnega investicijskega programa v znesku 35 milijonov šilingov so porabili leta 1928 že 9 milijonov, lani pa še dosti več, in kljub temu je bil finančni položaj podjetja skozi vse leto zadovoljiv.

Kot dobra in smotrna se je izkazala udeležba Alpine Montan pri Graz-Köflacher, od koje delniške glavnice v znesku 8 milijonov šilingov ima Alpine več kot tri četrtine. Gospodarstvo Graz-Köflacher, ki je bilo prej zelo slabo, se je pod vodstvom Alpine izdatno zboljšalo in so mogli za l. 1928 izplačati že 4-odstotno dividendo. Graz-Köflacher je mogla v preteklem letu zaznamovati nadaljno zboljšanje svojega položaja v prvi vrsti s tem, da je dvignila svojo premogovno produkcijo za ca. 10 odstotkov. Tudi ta družba bo zvišala svojo dividendo na 5 do 6 odstotkov.

Ljubljanska borza

Tečaj 14. marca 1930. DEVIZE: Amsterdam 1 h. gold. 22.72, Berlin 1 M. 13.495, Bruselj 1 belga. 7.8937, Budimpešta 1 pengő. 9.9003, Curih 100 fr. 1095.90, Dunaj 1 šiling. 7.9792, London 1 funt. 275.43, Newyork 1 dolar. 56.43, Paris 100 fr. 220.68, Praga 100 kron. 167.50, Trst 100 lir. 206.83

Povpraševanja: 100 m³ jelovine, 75 x 220 mm, dolžina od 3 do 8 m. 30 m³ desk, 24 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 3 komade. 20 m³ desk, 18 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 4 komade, vse tumbante, paralelno rezano. Cena franko vagon nakladalna postaja. Deske, smreka, jelka, I., II., III., IV., tumbante, paralelno, ostrorobo, obdelano za eksport, v debelinah: 12, 18, 24, 38 mm; širine: 19, 22, 25, 28, 30 cm; dolžina: 4 m. Isto v debelini 78 mm, širina samo ena in sicer 20 cm, dolžina 4 in 5 m. Morali: 56/36, 66/46, 66/66, 78/78, 78/38, 96/46, 96/38 mm; dolžina 4 in 5 m. Trami: 8/8, 8/10, 10/10; 4, 5, in 6 m dolžine. 1 vagon belega javorja, debeline 50, 60, 70, 80 in tudi bolj debele. 1 m³ surove bukovine, največ debeline od 3.50 m naprej do 5 m, z 10 % od 2 do 3.50 m. 1 ali 2 m³ hrastovih plohov, od 50 cm naprej, vagon bi se kompletiral s trami, deskami ali morali. Večjo množino brzojavnih drogov, predvsem borovih, dobava do konca maja t. l. sveži. Vzame se tudi zdrave, suhe drogeve. Smreka-jelka se lahko sedaj seka in obeli - zimska ali poletna sečnja. Pri borovih je predpisana sečnja do konca tega meseca. V glavnem se iščejo dolžine od 7-10 m. Prevzem na licu mesta po 500 komadov naenkrat. Franko vagon nakladalna postaja. Ca. 10 m³ hrastovih plohov, 38 mm debelih, od 16 cm naprej, samo 4 m dolgih, ostrorobih, paralelnih, očeljenih, monte (izključeno gnilo in razbito.) Cena franko vagon meja Postojna. Bukovo oglje, I. kvalitete, z najmanj 80% cannello. Cena franko meja via Postojna tranzit. Bukovi krlički, 1 m dolžine, od 25 do 30 cm premera, blago zdravo, gladko. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit. Smrekove deske I. (brez grč), na eni strani lahko neobrobjene, od 16 cm naprej, v uvelinah od 18, 24, 48 mm, v dolžinah od 4 do 6 m. Cena franko vagon nakladalna postaja. Bukovi parjeni neobrobjeni plohi, prima, 2.20, 3.30 in 4.40 m dolgi, 45 in 50 mm deb. Bukovi parjeni neobrobjeni plohi, prima, 2.20, 3.30 in 4.40 m dolgi, 45 in 50 mm debeli. Hrastovi plohi, neobrobjeni, prima, 70, 80 in 90 mm, od 2.20 m dolž. naprej, od 30 cm širine naprej, s toleranco 10% od 25-29 cm širine, suha roba. Cena fco vagon meja Postojna. Trami, tesani glava/glava: 40 kom. dolžine 12 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 11 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 3 m, debeline 24/29 cm; 76 komadov dolžine 8 m, debeline 13/16 cm. Cena franko vagon nakladalna postaja. Ca. 30 m³ rezane hrastovine (montanti rovere): No. 150 = 2.50 x 130 x 130 mm; No. 150 = 2.50 x 130 x 90 mm; No. 300 = 2.80 x 145 x 80 mm; No. 150 = 2.25 x 100 x 100 mm; I., ostrorobo, očeljeno, brez srca in grč. Cena franko vagon meja. Več vagonov smrekovih letvic za dobavo v aprilu, maju 1930, kakor sledi: dve tretjini ca. 28 x 68 mm, ena tretjina ca. 24 x 48 mm, dolžina 0.65 m. Večjo množino rdečega borovega, mecesnovega in bukovega lesa, I., brez srca in brez grč, v širini od 38.5 cm naprej. Bukovi trami, na živ rob rezani, v dimenzijah 180 x 160, 2 do 4 m dolgi, vsakih je lahko 50% števila kosov, blago zdravo, suho, brez srca in grč. 1 vagon desk, 18 mm, smreka, jelka, franko vagon nakladalna postaja. 2 do 3 vagon desk, 24 mm, monte, smreka, jelka, franko vagon nakladalna postaja. Za sukcesivno dobavo se išče: 240 m³ jelovih podnic, 38 mm, IV. vrste, paralelne, normalne širine in 300 m³ jelove kratke robe, 24 mm, od 1 do 3.50 m, vezane v svežnje, z navedbo cene, franko vagon nakladalna postaja. 1 do 2 dopijona bordonalov, od 27/28 do 40/40, večina od 30/30 cm naprej, od 6 do 12 m dolžine. Bukovina, naravna, ostroroba, očeljena, suha, od 14 cm naprej, od 2 m dolžine naprej: ca. 3 m³ od 48 mm, ca. 10 m³ od 58 mm, ca. 1 1/2 m³ od 78 mm, ca. 1/2 m³ od 98 mm; cena franko vagon meja Postojna.

Bukovi pragovi, kateri so bili pri prevzemanju izločeni kot škart, se rabijo v večji množini; cene naj se stavijo franko vagon Sušak pristanišče ali franko vagon meja Postojna tranzit. Trami: debelina: 3/3; dolžina: 4 m 20, 5 m 20; debelina: 3/4; dolžina: 4 m 20, 5 m 20, 6 m 20; debelina: 4/4; dolžina 4 m 20, 5 m 50, 6 m 50, 7 m 50, 8 m 50; debelina: 4/5; dolžina 4 m 100, 5 m 100, 6 m 100, 7 m 100, 8 m 100, 9 m 50, 10 m 5; debelina: 5/6; dolžina: 4 m 50, 6 m 50, 7 m 100, 8 m 100, 9 m 100, 10 m 50; debelina: 6/7; dolžina: 4 m 20, 6 m 30, 7 m 30; debelina: 6/8 ali 7/8; dolžina: 5 m 50, 6 m 50, 10 m 50, 11 m 20, 12 m 20, 13 m 20, 14 m 20; debelina: 7/9 ali 8/9; dolžina: 5 m 50, 6 m 50, 7 m 50, 8 m 50, 9 m 20, 10 m 20, 11 m 10, 12 m 10, 13 m 10, 14 m 10; debelina: 8/10 ali 9/10; dolžina: 6 m 50, 7 m 20, 8 m 20, 9 m 20, 10 m 20, 11 m 10, 12 m 10, 13 m 10, 14 m 10. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ponudbe: Parjena bukovina, paralelna, lepa: ca. 2 m³ 50 mm, ca. 7.5 m³ 60 mm, ca. 11 m³ 80 mm, ca. 3 m³ 90 mm, ca. 11 m³ 100 mm. Franko vagon nakladalna postaja. 100 m³ neobrobjene suhe bukovine. III. Cena franco vagon nakladalna postaja. Ca. 100 m³ desk, 200 mm, 4, 5, 6 m; 25 in 50 mm, 4 m dolžine, vse od 16 cm naprej, blago paralelno, I., II., vrste. 30 m³ borovih plohov, 50 mm debeline, 4 m dolžine. 100 m³ borovih moralov in polmoralov (mezzimorali), 80/80, 80/40, 70/80, 35/70. 100 do 150 m³ borovine v poljubnih dimenzijah (še nežagano), lahko se tudi steše. Blago lepo. (Rdeč bor.) 500 m³ bukovih hlodov, polovico od 18 do 35 cm debeline, polovico od 35 cm naprej. 7 vagonov hrastovih okroglic in cepanic. 30 vagonov hrastovih vezanih odpadkov, 1.20 m dolžine, polsuho. Ca. 10.000 m³ okroglega lesa, 70 do 75% smreka, drugo jelka (bela). Proda se celotna produkcija po določenih dimenzijah. Nabava se izvrši tekom tega leta, za izvršitev nabave se da bančna garancija, če potrebno. Nabavi se lahko tudi od tega lesa rezani les od 6 mm naprej. Lahko se dobavi več stotisoč komadov zabojev v raznih dimenzijah. Večjo množino tramov in rezanega lesa. 10 m³ hrastovih plohov, 30, 40, 50, 80 mm, od 2-4 m dolžine in ca. 10 m³ lipovih plohov, 60, 70, 80 in 100 mm, blago je prvovrstno, cena franko vagon nakladalna postaja. 1 vagon hrastovih plohov 50 mm debeline, neobrobjeni, II. in III., franko vagon nakladalna postaja. Ca. 200 m³ I. hrastovih plohov od 3 m naprej, od 40 cm naprej, dobava do 30. aprila 1930. Cena franko vagon nakladalna postaja. Cedrovi bordonali ca. 20 m³, od 2.85 do 4.75 m dolžine, od 29 x 31 do 64 x 65 cm debeline. 1 vagon suhe, zdrave, parjene bukovine, od 27 do 60 mm debeline, od 1 do 4 m dolžine, od 14 cm širine naprej, I. II. vrste. Ca. 20 m³ jelovih in smrekovih desk, 18 milimetrov, od 1 do 3 m dolžine in od 10 centimetrov širine naprej. Ca. 12 m³ jelovih in smrekovih desk, 33 mm, 3 m dolžine, od 10 cm širine naprej. Ca. 40 m³ jelovih in smrekovih desk, 20 mm, 4 m dolžine, od 10 cm širine naprej. Ca. 22 m³ jelovih in smrekovih desk, 25 mm, 4 m dolžine, od 10 m širine naprej. Ca. 28 m³ jelovih in smrekovih desk, 33 mm, 4 m dolžine, od 10 cm širine naprej. Ca. 100 m³ jelovih in smrekovih mardrierov, 75/225 mm, 4 m. Ca. 50 m³ hrastovih boules, 27, 54, 60 in 80 mm, od 2 m naprej. Ca. 10.500 m³ hrastovih parizerjev, 45 mm deb., od 12 do 20 cm šir., od 1 do 3 m dolž.

KONKURZI.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja naslednjo okroglico o otvorjenih in odpravljenih konkurzih in predkonkurzih za čas od 1. do 10. marca 1930.*

A. Otvorjeni konkurzi:

Beograd in Zemun: Brener Karl, Beograd, Cara Lazara ul. br. 18 i 20; Nikolajević Živan, Beograd, Dečanska ul. br. 3.

Dravska banovina: Grobelnik I., Ljubljana.

Savska banovina: Betlheim Milan i Pavl, Zagreb, Ilica 34.

Primorska banovina: E. Albahari (recte Ester Albahari), Šibenik.

Drinska in Vrbaska banovina: Pavlović J. Simo, Bos. Gradiška; Srpska štedionica d. d., Bos. Gradiška.

Dunavska banovina: Rajs Valentin, Bačka Palanka.

Moravska in Vardarska banovina. Mihajlović Vasilij, Niš; Simić Stanko, Pribren; Sokolović Jovan, Vlasotinac.

B. Odpravljani konkurzi:**

Beograd in Zemun: Džokić i Nikolić, Beograd; Stojanović Vlado, Beograd.

Dravska banovina: Dular Ciril, Novo mesto; Gostinčar Maks, Ljubljana; Chorrinski Karel in Edita, Gor. Radgona.

Moravska in Vardarska banovina: Muškić J. Danilo, Priština; Penušrijević Lazar in Nikola, Štip.

* Ostali podatki, n. pr. kedar je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz, kdo je konkurzni upravitelj, se izvedo v tajništvu društva. ** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v tajništvu društva.

GOSPODARSKI PROGRAM ALBANSKE VLADE.

Novi albanski ministrski predsednik je poudarjal v zadnjem svojem govoru zvestobo napram onim državam, s katerimi je sklenila Albanija trgovske pogodbe, dalje potrebo nadaljnjih prijateljskih in gospodarskih zvez s sosednimi državami in potrebo kolikor mogoče intenzivnega dela v Albaniji sami; zlasti naj se izvede agrarna reforma. Koristi veleposestnikov naj se spravijo v sklad s koristimi kmetov, ustanovi naj se Agrarna banka. Vlada bo pospeševala industrijski napredek v deželi, in prav tako dotok inozemskega kapitala.

Elektrifikacija v Jugoslaviji.

Po zadnjih podatkih znaša letna produkcija električne energije v Jugoslaviji 460 milijonov kilovatnih ur. Od te celokupne vsote odpade na električno centralo Fala 180 milijonov kilovatnih ur.

Povprečna produkcija električne energije v Jugoslaviji znaša sedaj 38 kilovatnih ur na enega prebivalca. To razmerje je v primeri z drugimi državami sledeče:

- 20 kilovatnih ur v Rusiji.
- 24 kilovatnih ur v Rumuniji.
- 96 kilovatnih ur v Čehoslovaški.
- 260 kilovatnih ur v Avstriji.
- 1.040 kilovatnih ur v Švici.
- 1.910 kilovatnih ur v Norveški.

Od celokupne produkcije električne energije v Jugoslaviji porabijo mestne občine 20%. Produkcija bazira na sledečih glavnih tipih električnih central:

74% produkcije odpade na hidroelektrične centrale in 26% na kalorične centrale.

Med najvažnejše centrale naše kraljevine štejemo:

- Električno centralo Fala 42.000 konjskih sil, električna centrala Cetine 36.000 konjskih sil, električna centrala Krka 24.000 konjskih sil, električna centrala Velenje 6.000 konjskih sil.

POSLODAVCEM IN DELAVCEM GORENJSKE!

Z ozirom na poseben položaj Gorenjske, kjer se industrija stalno razvija, se je v Kranju otvorila ekspozitura »Javne borze dela«. Urad posluje v bivši Mayerjevi pivovarni, sedaj v stavbni zadrugi »Delavski dom« poleg mostu. Pod njeno področje spadati okrajni glavarstvi Kranj in Radovljica, odnosno ekspozitura O. U. Z. D. Kranj, Tržič in Jesenice. Poslodavci in delavci označenega območja se opozarjajo, da se v vseh zadevah posredovanja dela obračajo direktno na ekspozituro »Javne borze dela« v Kranju, a ne več na Centralo v Ljubljani, ker so se vsi posredovalni posli za gornjo-savsko dolino s 1. marcem 1930 prenesli na ekspozituro Kranj. Ekspozitura je opolnomočena v vseh zadevah posredovanja dela, dočim bo prošnje za brezposelne podpore za enkrat odstopala v rešitev centrali, ker sama za to nima proračunskega kritja.

Zahtevajte povsod! Ievirne francoske pastilje VALDA zoper grihol, hripavost, prehlad, nehad, akutno in kronično bronhito, katarja, gripo, influenco, nahuho, zasoplost. Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Razno

Gospodarski adresar, Zbornica za TOI v Zagrebu je izdala adresar, ki vsebuje industrijo, uvozno in izvozno trgovino, denarne zavode in ona gospodarska podjetja, ki so v posredni ali neposredni zvezi z našo zunanjo trgovino. Gradivo je razdeljeno po panogah kakor tudi po predmetih produkcije, odnosno trgovine. Adresar je sestavljen v hrvatskem, francoskem, angleškem in nemškem jeziku in bo tako lahko služil tudi inozemskim interesentom. Adresar stane 40 Din in se naroči pri Zbornici za TOI v Zagrebu.

»Jugoslovenski Merkur« v Pragi. Pod tem naslovom se je osnovala v Pragi II, Kremencova št. 1, trgovska družba, ki ima namen, da posreduje med našimi in češkimi tvrdkami. Posreduje pri ekspedicijah blaga, ocarinjenju itd.

Ruska tovarna aluminija s francosko pomočjo bo zgrajena severno od Ladoškega jezera, in scer do leta 1931. Začetno letno kapaciteto 5000 ton surovega aluminija bodo dvignili pozneje na 10.000 ton. Rusi so krili v zadnjih letih svojo aluminijevo potrebo (letni uvoz 6000 ton) skoraj izključno v Franciji in gre tukaj za protiuslugo francoskih interesentov ruskim kupcem.

Čisti dobiček banke Union Parisienne je narasel od leta 1928 na leto 1929 od 25 milijonov frankov na 33 milijonov, promet od 1500 milijonov na 2000 milijonov frankov.

Na Ogrskem so uredili stalni Gospodarski svet, ki naj podpira vlado pri rešitvi vseh gospodarskih vprašanj. Urejen je ta svet po nemškem sosvetu, samo da je njegov kompetenčni delokrog ožji.

ZLATE IN DEVIZNE ZALOGE EVROPSKIH NOVČNIH BANK.

Pregled o zlatih in deviznih zalozah nekaterih novčnih bank nam pravi sledeče: v Franciji se je zvišala zlata zaloga v l. 1929 od 1251.1 na 1643.8 milijona dinarjev; kritje obtoka bankovcev in takoj plačljivih obveznosti se je zboljšalo od 38.4 na 47.2 odstotka. V Angliji so se zlata zaloge od konca leta 1928 do konca leta 1929 skrčile od 746.4 na 711.9 milijona dolarjev; kritje je padlo od 30.2 na 29.4 odstotka. V Nemčiji so v isti dobi padle zaloge zlata od 650 na 545.5 milijona dolarjev, kritje od 50.2 na 46.3 odstotka. Švicarska nova banka je zlato zalogo zvišala od 102.7 na 115.6 milijona dolarjev, kritje je naraslo od 46.4 na 49.6 odstotka. O naši Narodni banki smo brali prav te dni obširnejša poročila. V Avstriji se je zlata zaloga Narodne banke dvignila od konca leta 1927 do konca leta 1928 od 11.9 milijona dolarjev na 23.7 milijona in je ostala tudi v decembru 1929 na tej višini. Devizne zaloge so padle v imenovanih dobah od 53.3 na 34.1 in 33.5 milijona dolarjev. Kritje vseh vrst je znašalo 70.6, 70.9 in 63.9 odstotka. V Češkoslovaški so znašale zaloge zlata in kritnih deviz na koncu leta 1928 105.3 milijona dolarjev, na koncu leta 1929 101.9 milijona do-

larjev, kritje 38.2 in 38.5 odstotkov. Zlate zaloge vseh evropskih novčnih bank so narasle od konca leta 1928 do konca leta 1929 od 3300 milijonov dolarjev na 4700 milijonov, kritne devize od 771 na 773 milijonov, odstotno kritje od 41.2 na 43.5 odstotkov. Zanimivo je razmerje med Angleško in Francosko banko: Zlate zaloge Angleške banke so dosegle na koncu leta 1928 skoraj 60 odstotkov zlatih zaloz Francoske banke, na koncu leta 1929 pa komaj še dobrih 43 odstotkov.

ZALOGE ZLATA V EVROPI IN ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Že nekaj mesecev se opaža dotok zlata iz Združenih držav proti Evropi. Ta dotok ni važen samo radi vrednosti, ki jo predstavlja, ampak posebno radi gospodarskih sprememb, ki lahko radi tega nastanejo na kontinentalnih tržiščih. Bati se je namreč, da bi preveč velik porast in predvsem prehitro naraščanje evropskih zlatih rezerv vplival na tečaj posameznih valut in povzročil hausse.

Splošno se računa, da so zaloge zlata dne 30. novembra v Evropi znašale približno 4.5 milijard dolarjev, kar predstavlja v primeri z mesecem oktobrom povečanje za celih 67 milijonov dolarjev. Če primerjamo celotne zaloge zlata na svetu, se je delež Evrope od 30. junija do 30. novembra 1929 povečal od 39.8 na 41.1%. Večina evropskih emisijskih bank je v manjši ali večji meri povečala svoje zlate zaloge. Paralelno s tem so se zmanjšale zlate zaloge Združenih držav in sicer na 33 milijonov dolarjev.

KOČLJIV FINANČNI POLOŽAJ TURČIJE.

S Turčijo se vršijo v Angori pogajanja o starih dolgovih in se vidi, da je finančni položaj Turčije res zelo kočljiv. Zlasti carinski dohodki so padli za celo četrtino, in vendar tvorijo ti dohodki glavno jamstvo za obrestovanje od strani Otomanske Državne banke. Izgledi za novo finančno ureditev so pa vseeno ugodni. Seveda se pa že sedaj vidi, da se more doseči ta ureditev le na podlagi novih kreditov. Projekt za osnovanje Turške Državne banke je izgotovljen. Banka bo dobila glavnico 50 milijonov funtov, ki ji jo bo dala izključno le država; vplačana bo pa zaenkrat le polovica. V svrhu ureditve so zopet povabili dr. Schachta, ki bo sedaj, ko ni več guverner Nemške Državne banke, lahko prišel.

Trzna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. marca t. l. je bilo pripeljanih 200 svinj in 1 ovca. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 80—200, 7 do 9 tednov stari 250—350, 3 do 4 mesece stari 380—450, 5 do 7 mesecev stari 480—550, 8 do 10 mesecev stari 650—950, 1 leto stari 1000 do 1300; 1 kg žive teže 10—12.50, mrtve teže 17—18 Din. Prodanih je bilo 155 svinj.

Od dobrega najboljši je samo
GRITZNER - ADLER - KAYSER
Šivalni stroj in kolo
elegantna izvedba - najboljši material
URANIA pisalni stroji
v 3 velikostih
Novost: Šivalni stroj kot
damska pisalna miza

Samo pri
Jos. Petelinc-u
Ljubljana, Telefon int. 2913
Zmerne cene, tudi na obroke

IZDELUJE SOLIDNO
KCIŠEJE

VSEH VRST PO-FOTOGRAFIJAH
ALI-RISBAH-V ENI-ALI-VEČ BARVAH
= KONKURENČNE CENE =
KLIŠARNA ST. DEU LJUBLJANA
DALMATINOVA ULICA ŠT. 13

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana

Telefon šte. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne
robe - Velepražarna
kave - Milni za dišave

Zaloga špirita, raznega
žganja in konjaka -
Mineralne vode . . .

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Točna posrežba

Čeniki na razpolago

Ustanovljeno leta 1840

KUVERTA

DRUŽBA z o. z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

- KNJIGOVEZNICA - K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE

ODJEMALNE

ŠTRACE

KNJIŽICE

JOURNALE

RISALNE

ŠOLSKE

BLOKE

ZVEZKE-MAPE

L T. D.

Veletrgovina
A. Šarabon
Telefon 2666 v Ljubljani Telefon 2666
priporoča
špecerijsko blago, raznovrstno žganje, mo-
ko in deželne pridelke,
raznovrstno rudninsko vodo. - Lastna
pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom
Čeniki na razpolago

Trgovci! Naročajte in širite **Trgovski list**

TISKARNA MERKUR

TRG.-IND. D. D.

LJUBLJANA

Gregorčičeva
ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNICI

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana - - - Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.